

Tid och plats

Kl 14.00–15.40

Omfattning

§ 435-466

Närvarande

Ulf Olsson (S)
Annette Carlson (M)
Tom Andersson (MP)
Lena Palmén (S)
Ida Legnemark (V)
Kjell Classon (S)
Yvonne Persson (S)
Per Carlsson (S)
Morgan Hjalmarsson (FP)
Marie Fridén (M)
Kerstin Hermansson (C)
Falco Guldenpfennig (KD)
Patric Silfverklinga (SD)

ordförande
förste vice ordförande
andre vice ordförande

Ersättare

Malin Carlsson (S)
Mohamed Farah (S)
Eriks Storme Martinger (S)
Lars-Åke Johansson (S)
Hanna Bernholdsson (MP)
Lennart Andreasson (V)
Ulf Sjösten (M)
Oliver Öberg (M)
Anna Svalander (FP)
David Hårsmar (C)
Hans Gustavsson (KD)
Johan Österlund (SD)

Övriga

Svante Stomberg
Christer Johansson
Marie Ingvarsson

kommunchef
ekonomichef
tf marknadsförings- och informations-
chef

Bengt Himmelman	samhällsplaneringschef
Roger Cardell	budgetchef
Eva Andreasson	utvecklingsstrateg
Eva Luvö	kvalitetsstrateg
Erik Bergman	blocksekreterare
Niklas Arvidsson	vik blocksekreterare
Bertil Ekwall	blocksekreterare
Göran Björklund	sekreterare

Ordföranden tillkännager följande: "Detta sammanträde direktsänds. Borås Stad har beslutat att i stället för utgivaren, var och en som framträder i programmet själv skall svara för de eventuella yttrandefrihetsbrott som han/hon begår.

§ 435

Justering

Att jämte ordföranden justera protokollet utses Annette Carlson (M) med Tom Andersson (MP) som ersättare.

§ 436

Föredragning och ajournering

Efter föredragning i ett antal ärenden ajournerar Kommunstyrelsen sammanträdet under tiden kl 14.57–15.32 för politisk beredning i partigrupperna.

§ 437

2014/KS0169 106 m.fl.

Kommunchefen, anmälningsärenden

Följande ärenden anmäls och läggs till handlingarna:

- a) Protokoll från direktionens sammanträde för Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund 2014. (2014/KS0169 1061)
- b) Redovisning av inläggande initiativärenden 2014. (2014/KS0268 101)

§ 438

2014/KS0716 002

Fördelning av uppgifter och ansvar på programområden

Kommunstyrelsen beslutar att följande fördelning av uppgifter och ansvarsområden på programområden skall gälla:

Majoritetens**Programområde 1**

Ulf Olsson (S)

Ers: Tom Andersson (MP)

Lena Palmén (S)

Finans-, näringslivs- och sysselsättningsfrågor, frågor rörande EU, information och marknadsföring, turism och evenemang, räddningstjänst och civilt försvar samt personal- och organisationsfrågor, kommunala företag, rätts- och samordningsfrågor och allmänt översiktliga frågor som ej ankommer på programområde 2 och 3.

Majoritetens**Programområde 2**

Tom Andersson (MP)

Ers: Ulf Olsson (S)

Lena Palmén (S)

Stadsbyggnads-, miljö-, energi-, kommunikations-, kollektivtrafiks-, parkerings- samt mark- och bostadsförsörjningsfrågor, teknisk försörjning, konsumentfrågor och fysisk översiktsplanering och kultur.

Majoritetens**Programområde 3**

Lena Palmén (S)

Ers: Tom Andersson (MP)

Ulf Olsson (S)

Utbildning och social omsorg, fritid inklusive föreningsbidrag, lokalförsörjningsfrågor, integrationsfrågor, folkhälsofrågor, äldreomsorg/barnomsorg, samt funktionshinderomsorg.

Minoritetens**Programområde 1**

Annette Carlson (M)

Ers: Morgan Hjalmarsson (FP)

Finans-, näringslivs- och sysselsättningsfrågor, frågor rörande EU, information och marknadsföring, turism och evenemang, räddningstjänst och civilt försvar samt personal- och organisationsfrågor, kommunala företag, rätts- och samordningsfrågor, och allmänt översiktliga frågor som ej ankommer på programområde 2 och 3.

Minoritetens**Programområde 2**

Morgan Hjalmarsson (FP)

Ers: Annette Carlson (M)

Stadsbyggnads-, miljö-, energi-, och kommunikations-, kollektivtrafiks-, parkerings- samt mark- och bostadsförsörjningsfrågor, teknisk försörjning, konsumentfrågor och fysisk översiktsplanering och kultur.

Minoritetens**Programområde 3**

Annette Carlson (M)

Ers: Morgan Hjalmarsson (FP)

Utbildning och social omsorg, lokalförsörjningsfrågor, arbetslivs och integrationsfrågor, äldreomsorg, barnomsorg samt funktionshinderomsorg.

Morgan Hjalmarsson (FP)

Ers: Annette Carlson (M)

Fritidsfrågor inklusive föreningsbidrag och folkhälsofrågor.

§ 439

2014/KS0717 102

Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Följande ledamöter väljs till Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation:

Ulf Olsson (S)

Lena Palmén (S)

Tom Andersson (MP)

Annette Carlson (M)

Morgan Hjalmarsson (FP)

§ 440

2014/KS0718 104

Gruppledare för de partier som är representerade i Kommunstyrelsen men som inte har någon kommunalrådspost**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Till gruppledare för de partier som är representerade i Kommunstyrelsen men som inte har någon kommunalrådspost utses:

för Vänsterpartiet: Ida Legnemark

för Centerpartiet: Kerstin Hermansson

för Kristdemokraterna: Falco Guldenspennig

för Sverigedemokraterna: Patric Silfverklunga

§ 441

2014/KS0719 002

Bemyndigande att underteckna handlingar

I Kommunstyrelsens reglemente § 8 anges att utfärdade handlingar undertecknas på det sätt Kommunstyrelsen bestämmer.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Köpehandlingar, kontrakt, låne- och borgensförbindelser, fullmakter och andra liknande handlingar på styrelsens vägnar skall - efter kontrasignation av vederbörande tjänsteman - undertecknas av ordföranden eller vid förfall för honom av förste vice ordföranden eller andre vice ordföranden.

Vid förfall för ordföranden, kommunalrådet Ulf Olsson (S), förste vice ordföranden, kommunalrådet Annette Carlson (M) eller andre vice ordföranden, kommunalrådet Tom Andersson (MP), skall förenämnda handlingar undertecknas av kommunalrådet Lena Palmén (S) eller kommunalrådet Morgan Hjalmarsson (FP).

Övriga av styrelsen eller dess kommunalrådsberedning eller av beredningsgrupp och ledningsgrupp utfärdade handlingar skall - efter kontrasignation av vederbörande tjänsteman undertecknas av programansvarigt kommunalråd inom respektive ansvarsområde.

Beträffande ersättare för programansvarigt kommunalråd gäller vad Kommunstyrelsen särskilt beslutat.

§ 442

2014/KS0720 102

Ombud för Borås Stad vid bolagsstämmor och föreningsmöten

Till ombud för Borås Stad vid bolagsstämmor och föreningsmöten för tiden intill 2015 års utgång med delägare i de aktiebolag och föreningar, i vilka kommunen är aktieägare, beslutar Kommunstyrelsen utse Kommunstyrelsens ordförande, kommunalrådet Ulf Olsson (S) och som ersättare för honom den av nedan angivna Kommunstyrelseledamöter och ersättare som han utser.

Tom Andersson (MP)
Lena Palmén (S)
Kjell Classon (S)
Yvonne Persson (S)
Per Carlsson (S)
Ida Legnemark (V)
Annette Carlson (M)
Morgan Hjalmarsson (FP)
Marie Fridén (M)
Kerstin Hermansson (C)
Falco Guldenpfennig (KD)
Patric Silfverklinga (SD)

Malin Carlsson (S)
Mohamed Farah (S)
Erika Storme Martinger (S)
Lars-Åke Johansson (S)
Lennart Andreasson (V)
Hicham El-Horr (V)
Hanna Bernholdsson (MP)
Ulf Sjösten (M)
Oliver Öberg (M)
Anna Svalander (FP)
David Hårsmar (C)
Hans Gustavsson (KD)
Johan Österlund (SD)

§ 443

2014/KS0721 102

Ombud för Borås Stad vid bolagsstämma för Borås Stadshus AB**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S) föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Kommunfullmäktiges ordförande Per-Olof Höög (S), eller den kommunfullmäktigeledamot han utser, väljs till Borås Stads ombud på bolagsstämma för verksamhetsåret 2014 för Borås Stadshus AB.

§ 444

2014/KS0722 002

Fullmakt att företräda kommunen inför hyres- och arrendenämnden**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

*Befullmäktiga förvaltningschef Rune Henriksson, Lokalförsörjningsförvaltningen eller den han i sitt ställe vid ett eller flera tillfällen förordnar att väcka, utföra, fullfölja och bevaka kommunens talan inför hyres- och arrendenämnden **för tiden intill 2015 års utgång.***

§ 445

2014/KS0723 002

Fullmakt för stadsjurister**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Stadsjuristerna Lars-Olof Danielsson, Louise Mattus Streiby och Torbjörn Alfredsson eller den någon av dem sätter i sitt ställe ges fullmakt, att vid alla domstolar, exekutionssäten och övriga myndigheter iakttä, väcka, utföra, fullfölja och bevaka kommunens talan samt ta emot delgivningar och anta eller förkasta förlikningsförslag.

Stadsjuristerna eller den de sätter i sitt ställe får också, där de med stöd av denna fullmakt för talan i mål och ärende, uppbära, motta och kvittera betalningar och säkerheter.

Stadsjuristerna eller den de sätter i sitt ställe får utom domstol iakttä och bevaka kommunens rätt när den är ifrågasatt.

Denna fullmakt gäller t.o.m. 2015 års utgång.

§ 446

2014/KS0724 002

Kvittering av checkar och postväxlar m.m.**Beslut**

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

*Kommunens på bank- och plusgiro inestående medel samt på kommunen, dess nämnder och styrelser utställda checkar, postväxlar och postanvisningar tills vidare och tills dess annorlunda beslutats, dock **längst intill 2015 års utgång** ska kvitteras av*

*Kommunstyrelsens ordförande, kommunalrådet Ulf Olsson (S)
dess förste vice ordförande, kommunalrådet Annette Carlson (M)
dess andre vice ordförande, kommunalrådet Tom Andersson (MP)*

*finanschef Martin Jakobsson
redovisningschef Ronny Gabrielsson
finanssekreterare Carina Andell
ekonom Kerstin Jönsson*

*i samtliga fall med kontrasignation av
ekonom Saeid Najafi
ekonom Catharina Jacobson
assistent Jeanette Daag-Rezac*

§ 447

2013/KS0691 006

Kommunstyrelsens sammanträdesdagar fr.o.m. den 16 oktober 2014

Kommunstyrelsens ordförande kallar till det första sammanträdet med den nyvalda Kommunstyrelsen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Sammanträden skall hållas följande dagar: 10 november (start kl 09.30), 11 november (start kl 09.30, gruppöverläggningar budget), 24 november (start kl 09.30, beslut om budgetförslag) och 15 december (start kl 14.00) 2014.

§ 448

2011/KS0774 008

Logotyp för Lundby Park

Borås Stads grafiska regler ger möjlighet för vissa verksamheter att skapa egna grafiska regler. Sådana egna regler ska godkännas av Kommunstyrelsen. Brygghuset är en av dessa verksamheter, och vars grafik och logotyp tidigare godkänts av Kommunstyrelsen. Brygghuset har nu lagt fram en särskild logotyp för delverksamheten Lundby Park. I processen med att ta fram logotypen har ungdomar i de föreningar som är anslutna till Lundby Park varit involverade, såväl som medarbetare både på Brygghuset som Borås Skatehall. En bra förankring hos de ungdomar som utgör den främsta målgruppen är en förutsättning för att hitta ett märke som vi kan bära med stolthet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Kommunstyrelsen lägger med godkännande beskrivningen av logotyp för Lundby Park till handlingarna.

§ 449 2014/KS001 860 m.fl.

Kvalitet- och utveckling, anmälningsärenden

Följande ärenden anmäls och läggs till handlingarna:

- a) Åtgärdsplan välfärdsbokslut 2014. (2014/KS001 860)
- b) Remiss: Kvalitet i äldreboende och kvalitet i hemtjänst. (2014/KS0625 739)

§ 450 2014/KS0571 700

Betänkandet SOU 2014:49 Våld i nära relationer – en folkhälsofråga

Borås Stad har beretts tillfälle att yttra sig över de femtiotal konkreta förslag för ett mer effektivt arbete mot våld i nära relationer som lämnats av regeringens nationella samordnare.

Kommunstyrelsen har som underlag till detta yttrande inhämtat synpunkter från Stadsdelsförvaltningen Väster, som ansvarar för samordningen av frågor som rör Våld i nära relationer.

Förslag och yrkanden

Kommunalrådet Lena Palmén (S) har föreslagit att Kommunstyrelsen beslutar: Kommunstyrelsen översänder upprättat remissyttrande som sitt eget.

Kommunalrådet Annette Carlson (M) yrkar att Kommunstyrelsen beslutar: Remissyttrande avges enligt upprättat förslag, se bilaga.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på bifall dels till Lena Palméns förslag och dels till Annette Carlsons yrkande och finner förstnämnda proposition med övervägande ja besvarad. Votering begärs.

Följande voteringsproposition föreslås och godkänns: "Den som bifaller Lena Palméns förslag röstar ja, den det ej vill röstar nej; vinner nej har Kommunstyrelsen beslutat enligt Annette Carlsons yrkande".

Omröstning

Vid omröstningen röstar ja av Per Carlsson (S), Ida Legnemark (V), Kjell Classon (S), Lena Palmén (S), Yvonne Persson (S), Tom Andersson (MP) och Ulf Olsson (S) samt nej av Patric Silfverklina (SD), Falco Guldenpfennig (KD), Marie Fridén (M), Morgan Hjalmarsson (FP), Kerstin Hermansson (C) och Annette Carlson (M).

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar med 7 röster mot 6 på förslag av kommunalrådet Lena Palmén (S):

Kommunstyrelsen översänder upprättat remissyttrande som sitt eget.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Annette Carlson (M), Kerstin Hermansson (C), Morgan Hjalmarsson (FP), Marie Fridén (M) och Falco Guldenpfennig (KD) till förmån för Annette Carlsons yrkande.

Mot beslutet reserverar sig även Patric Silfverklinga (SD).

§ 451

2013/KS0624 100

Uppföljning av Kommunens Kvalitet i Korthet 2013-2014

Borås Stad har deltagit i Kommunens Kvalitet i Korthet 2013.

Kommunstyrelsen har tagit del av nämndernas och bolagens rapporter. Det finns flera goda exempel i nämndernas rapporter som är värda att ta del av.

Kommunstyrelsen anser att Servicenämndens synpunkt, om att det behövs kunskap om vad medborgarna som ringer till Borås Stad själva har för åsikt om tillgängligheten, är intressant att belysa. Att fråga medborgarna vad de tycker ligger väl i linje med Borås Stads förhållningssätt i andra frågor där vi frågar efter medborgarnas synpunkter. Stadskansliet ges uppdraget att ta fram underlag för hur medborgarnas synpunkter kan inhämtas.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Sammanfattningen av nämndernas och bolagens rapporter översänds till nämnder och berörda bolag med uppmaning att ta del av goda exempel och lära av varandra.

Nämnderna uppmanas att arbeta vidare med sina förbättringsåtgärder för att säkerställa en god tillgänglighet för våra medborgare.

Stadskansliet ges uppdraget att ta fram underlag för hur medborgarnas synpunkter kan inhämtas gällande tillgänglighet per telefon.

§ 452

2013/KS0624 100

Kommunens Kvalitet i Korthet 2013-2014; Kommunstyrelsens redovisning

Kommunstyrelsen har gjort uppföljning av sin egen verksamhet avseende tillgänglighet per E- post och tillgänglighet per telefon.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Kommunstyrelsen godkänner upprättad redovisning.

§ 453

2014/KS0715 251

Exploateringsavtal beträffande Pallas 1

I samband med genomförandet av ”Detaljplan för Centrum PALLAS 1 M.FL. har ett exploateringsavtal upprättats mellan Borås Stad och Cerner Pallas 1 AB för att reglera marköverlåtelse samt kostnader för åtgärder på Hallbergsplatsen och på Strandpromenaden. Detaljplanen kommer bl.a. skapa möjlighet att öka bygggrätten inom kvarteret. Detta sker genom att det blir möjligt att bygga på befintlig byggnad med två våningar, samt genom möjligheten att uppföra ett höghus med hotell, kontor och bostäder.

Avtalet innebär att Cerner Pallas 1 AB förvärvar ca 70 kvm av Kommunens fastighet Innerstaden 1:1. Man förvärvar även det 3D-utrymmen som redan är ianspråktaga för befintlig byggnad samt de 3D-utrymmen inom vilka inglasade balkonger får utföras. För det överlåtna markområdet och för 3D-utrymmet ska Cerner Pallas 1 AB betala 2 830 000 kronor.

Som en följd av exploateringen kommer Strandpromenaden och delar av Hallbergsplatsen behöva byggas om och anpassas. Enligt avtalet ska Cerner Pallas 1 AB ersätta kommunen för ombyggnaden med 3 700 000 kronor. Kommunen kommer fakturera Cerner Pallas 1 AB i takt med utfört arbete. Som säkerhet för sitt åtagande har Cerner Pallas 1 AB ställt en bankgaranti till Kommunen på 3 700 000 kronor.

Avtalet är en förutsättning inför beslut om antagande av detaljplanen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Tom Andersson (MP):

Kommunen tecknar avtal med Cerner Pallas 1 AB enligt upprättat förslag.

§ 454

2014/KS0008 049 m.fl.

Ekonomistyrning, anmälningsärenden

Följande ärenden anmäls och läggs till handlingarna:

- a) Likviditetsrapport för Borås Stad 2014-09-30. (2014/KS0008 049)
- b) Synpunkter på sotningsverksamhet. (2014/KS0659 174)

§ 455

2014/KS0044 045

Delegationsbeslut; Likviditetsfrågor – upptagande av lånelöfte

Följande delegationsbeslut anmäls och läggs till handlingarna: den 1-13 oktober 2014 (ärendenummer 13-15/2014).

§ 456

2014/KS0665 042

2014/KS0645 042

Delårsrapport januari – augusti 2014 för nämnderna och de kommunala bolagen

Från och med 2014 ska Borås Stad i enlighet med rekommendation från Rådet för kommunal redovisning upprätta en sammanställd delårsrapport. Det innebär att resultat- och balansräkning redovisas sammanställt för hela ”kommunkoncernen”, inkluderat såväl Borås Stad, de majoritetsägda bolagen samt Borås Stads andel i Sjuhärads kommunalförbund och Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund. Delårsrapporten ska inkludera såväl redovisning av utfall per bokslutsdagen som förväntad helårsprognos i förhållande till budget. Det sammanställda bokslutet redovisas i slutet av delårsrapporten, efter förvaltningsberättelsen.

För hela ”kommunkoncernen” redovisas per augusti ett resultat på 348 000 000 kronor efter finansnetto. Utifrån nämndernas och bolagens prognoser för resten av året kan ett årsresultat för koncernen beräknas till ca 190 000 000 kronor.

Borås Stad redovisar ett resultat per augusti på 179 000 000 kronor. Prognostiserat helårsresultat för 2014 är 123 000 000 kronor. Händelser av väsentlig betydelse för Borås Stads delårsresultat är icke budgeterade realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar på 52 000 000 kronor, intäktsförd återföring av avsättning avseende medfinansiering av riksväg 27 på 33 000 000 kronor (50 000 000 kronor på helåret) samt intäktsförda investeringsbidrag på 26 000 000 kronor.

Sveriges Kommuner och Landsting beskriver i sin senaste rapport i oktober att skatteunderlagstillväxten under 2014 ser något bättre ut än vid förra delårsrapporten per april. För Borås Stads del kan man konstatera att i detta läge råder en relativt god budgetföljsamhet för kommunen som helhet men att det finns en del strukturella underskott hos nämnderna som behöver åtgärdas. Kommunstyrelsen och Stads-kansliet följer nogsamt utvecklingen.

Bolagens resultat per augusti är på totalnivå 169 000 000 kronor efter finansnetto, vilket är klart över helårsbudget. Stadshuskoncernens utfall är 31 000 000 kronor över budget, bostadsbolagens 37 000 000 kronor och övriga 7 000 000 kronor. De största bolagen Borås Energi och Miljö AB och AB Bostäder visar båda delårsresultat som avviker positivt mot budget. Många av bolagen har dock stora kostnader i slutet på året som belastar resultatet, såsom underhållskostnader för bostadsbolagen. Borås Energi och Miljö AB tar i prognosen höjd för behov av nedskrivningar på anläggningstillgångar med 52 000 000 kronor. Detta tillsammans med viss försiktighet medför att bolagens prognos för helåret ligger cirka 25 000 000 kronor under budget.

För bolagen råder i stort en god budgetföljsamhet, förutom Borås Energi och Miljö AB som avviker till följd av det stora nedskrivningsbehovet. Kommunstyrelsen konstaterar att en god budgetföljsamhet är betydelsefull för ägarstyrningen och uppsiktsplikten över bolagen, samt av vikt för att Kommunfullmäktiges uppsatta avkastningskrav och finansiella mål ska nås.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S) föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Delårsrapport januari-augusti 2014 för nämnderna och de kommunala bolagen godkänns.

Vidare beslutar Kommunstyrelsen för egen del:

Stadsdelsnämnden Väster anvisas 700 000 kronor i ett investeringsanslag för inventarier till förskolan Kärnbuset.

§ 457

2013/KS0678 611

Ersättning till fristående skolor, förskoleklass, förskolor och fritidshem 2014

Skollagen innehåller bestämmelser om ersättning till fristående skolor, förskoleklasser, förskolor och fritidshem. Kommunfullmäktige tog beslut om principer för bidragsberäkning den 21 januari 2010. Reglerna tillämpas fr.o.m. kalenderåret 2010. Kommunstyrelsen kan besluta om ersättningarnas storlek under förutsättning att några principiella förändringar inte görs.

2014 års ersättningar har beräknats utifrån antagna principer. Kommunfullmäktige fastställde budget 2014 den 21 november 2013 som ger förutsättningar för stadsdelsnämndernas slutliga budget. Kommunfullmäktige ger formellt ett kommunbidrag utan att specificera resurser för skola, förskoleklass, förskola eller fritidshem.

Stadsdelsnämnderna har i december 2013 tagit beslut om budget 2014:2. Ersättningarna till fristående skolor, förskoleklass, förskolor och fritidshem har beräknats utifrån stadsdelsnämndernas budgetar.

Kommunstyrelsen beslutade den 16 juni 2014 om utökat kommunbidrag för 2014 med 3 000 tkr för att finansiera ökningen av det administrativa stödet till rektorerna. Resursen finns med i kommunens administration och påverkar inte ersättningen till fristående skolor.

För administrationskostnader har 3 % lagts på grundbidraget. Därefter har 6 % för momscompensation lagts på ersättningen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Lena Palmén (S):

<i>Ersättning per elev i fristående skola:</i>	<i>Grundskola åk 1-6</i>	<i>6 465 kr/mån</i>
	<i>åk 7-9</i>	<i>7 758 kr/mån</i>

Ersättning per elev i fristående förskoleklass: 2 722 kr/mån

<i>Ersättning per barn i fristående förskola:</i>	<i>1- 2 år</i>	<i>78,80 kr/tim</i>
	<i>3-5 år</i>	<i>56,29 kr/tim</i>

Ersättning per barn i fristående fritidsbem: 2 537 kr/mån

Ersättningarna till förskoleklass och fritidsbem gäller från och med den 1 januari 2014.

Ersättningarna till förskola och grundskola gäller från och med den 1 november 2014.

§ 458

2014/KS0689 047

Fördelning av riktade statsbidrag till barnomsorgen 2015

Borås Stad kommer under 2015 liksom tidigare år att erhålla riktade statsbidrag till barnomsorgen för inkomstbortfall med anledning av maxtaxan, och för kvalitetssäkrande åtgärder.

För 2015 gäller följande preliminära belopp:

- Kompensation för inkomstbortfall avseende maxtaxa: 34 980 596 kronor
- Kvalitetssäkrande åtgärder: 5 635 172 kronor

Principen för kommunernas statsbidrag är samma som föregående år vilket innebär att fördelningen görs utifrån ett index som beräknas med hjälp av standardkostnaden för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg i kostnadsutjämnningen för kommunerna.

Statsbidragen fördelas, som föregående år, i sin helhet till stadsdelsnämnderna med resursfördelningsmodellen som grund. Statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder ska i likhet med 2014 användas till personalförstärkning i barnomsorgen vilket även inbegriper färre barn i barngrupperna.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Lena Palmén (S):

Fördela statsbidrag till barnomsorgen avseende inkomstbortfall med anledning av maxtaxan samt kvalitetssäkrande åtgärder enligt nedan:

<i>Stadsdelsnämnden Norr</i>	<i>10 533 414 kronor</i>
<i>” Väster</i>	<i>15 809 454 kronor</i>
<i>” Öster</i>	<i>14 272 900 kronor</i>
<i>Summa</i>	<i>40 615 768 kronor</i>

§ 459

2014/KS0710 135

Reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund, bildat av Västra Götalands läns landsting och kommunerna Borås, Göteborg, Mariestad, Trollhättan och Uddevalla. Förbundets ändamål är tillgodose medlemmarnas behov av språktolkar genom att driva gemensam språktolk- och översättningsförmedling.

Enligt 20 § Förbundsordning för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst kan kommun som önskar bli medlem lämna ansökan till förbundsdirektionen, som yttrar sig och överlämnar ärendet till förbundsmedlemmarnas fullmäktige för beslut. Ny medlem har antagits när samtliga förbundsmedlemmar antagit en ny förbundsordning.

Tolkförmedling Väst har fått in medlemsansökningar från Alingsås, Essunga, Falköping, Grästorps, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Mölndal, Munkedal, Orust, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Ulricehamn, Vara och Öckerö kommun. Förbundsdirektionen föreslår att samtliga dessa kommuner blir medlemmar i förbundet fr o m 1 januari 2015, vilket framgår av 2 § i den reviderade förbundsordningen för kommunalförbundet Tolkförmedling Väst.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S) föreslå Kommunfullmäktige besluta:

att fastställa reviderad förbundsordning för Tolkförmedling Väst.

§ 460

2014/KS0697 710

Taxor för SÄRF:s myndighetsutövning

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, SÄRF, har inkommit med skrivelse kring SÄRF:s taxor för myndighetsutövning. Taxorna ska fastställas av Kommunfullmäktige i respektive medlemskommun.

Direktionen för SÄRF föreslår en höjning av taxan för 2015 med cirka 3 % med hänsyn till förbundets ökade kostnader för genomförandet av dessa tjänster. Aktuella taxor för SÄRF är:

- Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor
- Tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor
- Hantering av tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Kommunstyrelsen finner ingen anledning att föreslå ändring av de av direktionen tidigare beslutade taxorna,

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S) föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Taxa för SÄRF:s myndighetsutövning, i enlighet med framlagt förslag från SÄRF, fastställs.

§ 461

2014/KS0711 133

Överenskommelse med Migrationsverket om ensamkommande barn

Från och med 2013 är det upp till varje kommun att var för sig träffa avtal med Migrationsverket/ Länsstyrelsen om mottagningen av ensamkommande barn. Länsstyrelsen företräder Migrationsverket i kontakterna med kommunerna. Det blir således tre parter som är skriver under avtalen.

I dag finns två överenskommelser med Migrationsverket/Länsstyrelsen.

En överenskommelse om anordnare av boende för asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn som innebär fem boendeplatser för åldern 15 – 17 år.

Dessutom finns en överenskommelse om anordnande av boende utan legal vårdnadshavare i Sverige s.k. ensamkommande barn, med uppehållstillstånd som innebär 20 boendeplatser.

Förslag till nya överenskommelser har tagits fram av Migrationsverket/Länsstyrelsen och innebär en utökning av antalet platser enligt följande:

För asylsökande barn utan legal vårdnadshavare inom Sverige, s.k. ensamkommande barn en utökning till 24 boendeplatser för åldern 14 – 17 år.

För boende utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn, med uppehållstillstånd en utökning till 45 boendeplatser. Denna överenskommelse är lämplig att delegera till Stadsdelsnämnd Norr, som är ansvarig nämnd, och som får möjlighet inom sin delegation att justera överenskommelsen upp till 60 boendeplatser.

Förslag och yrkanden

Kommunalförbundsstyrelsen Lena Palmén (S) har föreslagit att Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta: Bemyndiga Kommunstyrelsen att teckna överenskommelser med Migrationsverket och Länsstyrelsen om mottagande av ensamkommande asylsökande barn och för ensamkommande barn som fått permanent uppehållstillstånd.

När det gäller överenskommelsen för de 45 boendeplatser för ensamkommande barn med permanent uppehållstillstånd delegeras fortsatt hantering av överenskommelsen till Stadsdelsnämnd Norr som får möjlighet att justera överenskommelsen upp till 60 boendeplatser, vidare att Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

Under förutsättning att Kommunfullmäktige bemyndigar Kommunstyrelsen att godkänna överenskommelserna, att godkänna överenskommelserna.

Patric Silfverklinga (SD) yrkar avslag på Lena Palméns förslag.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på bifall dels till Lena Palméns förslag och dels till Patric Silfverklingas avslagsyrkande och finner förstnämnda proposition med övervägande ja besvarad.

Beslut

Utan omröstning beslutar Kommunstyrelsen på förslag av kommunalförbundsstyrelsen Lena Palmén (S) föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Bemyndiga Kommunstyrelsen att teckna överenskommelser med Migrationsverket och Länsstyrelsen om mottagande av ensamkommande asylsökande barn och för ensamkommande barn som fått permanent uppehållstillstånd.

När det gäller överenskommelsen för de 45 boendeplatser för ensamkommande barn med permanent uppehållstillstånd delegeras fortsatt hantering av överenskommelsen till Stadsdelsnämnd Norr som får möjlighet att justera överenskommelsen upp till 60 boendeplatser.

Vidare beslutar Kommunstyrelsen för egen del:

Under förutsättning att Kommunfullmäktige bemyndigar Kommunstyrelsen att godkänna överenskommelserna, att godkänna överenskommelserna.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Patric Silfverklinga (SD).

§ 462

2013/KS0674 293

LSS-boende på Kadriljen 3, Brotorp (Kadriljgatan)

Lokalförsörjningsnämnden föreslår den 14 oktober 2014 att kommunstyrelsen godkänner anslagsframställan för nybyggnation av LSS-boende vid Kadriljgatan vid Brotorp. Investeringsutgiften för nybyggnationen beräknas till 14 900 000 kronor.

Investeringsutgiften finns med i Kommunfullmäktiges investeringsbudget 2014

Sociala omsorgsnämnden har den 20 oktober 2014 tillstyrkt framställan.

Under pågående projektering har inriktningen förändrats utifrån beslut av Sociala omsorgsnämnden den 19 maj 2014. Förändringen består i att målgruppen är nu personer med omfattande fysiska funktionsnedsättningar med stort omvårdnadsbehov. Detta innebär att det blir fem lägenheter i stället för sex lägenheter som var planerat från början.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Tom Andersson (MP):

Att anvisa Lokalförsörjningsnämnden 14 900 000 kronor avseende nybyggnation av LSS-boende på Kadriljen 3 i enlighet med nämndens förslag den 14 oktober 2014.

§ 463

2013/KS0673 287

Anslagsframställan för om- och tillbyggnad av Sandareds bad och idrottshall

Lokalförsörjningsnämnden begär ett investeringsanslag på 51 436 000 kronor för om- och tillbyggnad av Sandareds bad och idrottshall. I Kommunfullmäktiges budget 2014 finns upptaget 30 000 000 kronor.

Lokalförsörjningsnämnden fick 2013-12-02 ett projekteringsuppdrag avseende ombyggnad av Sandaredsbadet till en beräknad investeringsutgift på 31 000 000 kronor och en årlig ökning av hyran till Fritids- och folkhälsonämnden på 1 372 000 kronor.

Lokalförsörjningsnämnden angav då i sin framställan att det återstår en hel del underhållsbehov i anläggningen efter ombyggnationen bl.a. ytskikt i badanläggningen, fullständig genomgång av ytter- och innerväggar och åtgärder för optimal energibesparing. Kommunstyrelsen var medveten om att en renovering/ombyggnation inte är att jämföra med en nybyggnation och därför kommer en del återstående underhåll att behöva åtgärdas senare.

Lokalförsörjningsnämnden har nu gjort en fördjupad projektering av Sandaredsbadet där det konstateras att byggnaden är i sämre skick än vad som inledningsvis bedömdes. Bl.a. uppvisar byggnaden omfattande fuktskador, asbestförekomst och bristfälliga konstruktioner. De brister som kunde konstateras när projekteringsuppdraget gavs och som framflyttades kan enligt nämnden inte skjutas upp utan måste åtgärdas i samband med ombyggnationen då dessa påverkar andra anläggningsdelar. En annan stor del som drar upp investeringsutgiften är att takkonstruktionen måste bytas ut vilket medför att innerväggar, ytskikt, belysning samt installationer kommer att bytas ut. Nedan redovisas de förändringar som gjorts från beslutet om projekteringsuppdrag till anslagsframställan.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Tom Andersson (MP) föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Lokalförsörjningsnämnden beviljas ett investeringsanslag på 51 436 000 kronor för om- och tillbyggnad av Sandareds bad och idrottsbhall.

§ 464

2014/KS0568 141

Medlemskap i Creative Cluster Innovation Hub Ekonomiska Förening

Näringslivsenhetens arbete med projektet har nu utmynnat Creative Cluster Innovation Hub i bildandet Creative Cluster Innovation Hub ekonomiska förening. Föreningens vision och Mission är:

En mötes- och innovationsplattform i Västsverige som skapar infrastruktur för företag, kreatörer och samarbetspartners inom följande kreativa och kulturella näringar; Arkitektur, bibliotek, museum och kulturarv, Dataspel och ny media, Design, Film, Fotografi, Konst, Konsthantverk, Media, Musik, Reklam, samt Tryckt media.

Att genom långsiktig integrerad samverkan inom näringsliv, forskning, kultur, engagerade medborgare, utbildning och offentlig sektor; skapa unika förutsättningar för innovation affärsutveckling och produktförädling inom kreativa och kulturella näringar.

Styrelsen har sitt säte i Borås. Styrelsen i Creative Cluster Innovation Hub består av högst fem ledamöter och högst två suppleanter. Ledamöterna ska fördelas enligt följande: Tre från näringslivet varav en väljs som ordförande, en representant för Borås Stad, samt en representant för vetenskaplig forskningsverksamhet branschrepresentant kan väljas som suppleant om årsmötet så beslutar. Vice ordförande, sekreterare och kassör utses inom styrelsen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Borås Stad beslutar att gå in som medlem i Creative Cluster Innovation Hub ekonomiska förening

Borås Stad utser Näringslivsutvecklare Nelly Hayek som sin representant i styrelsen för Creative Cluster Innovation Hub ekonomiska förening

Borås Stad medger betalning av:

Insatskapital 500 kronor

Medlemsavgift 250 kronor

Serviceavgift för företag med fler än 5 anställda 2 500 kronor

Därmed ställer sig Kommunstyrelsen bakom vidtagna åtgärder.

§ 465

2014/KS0666 214

Ändring av detaljplan för Eolus 6

Borås Stad vill även i framtiden kunna erbjuda möjligheter till möten i moderna och ändamålsenliga lokaler. Folkets Hus ska därför byggas om till ett nytt kongresshus och bli en plats för möten, kongresser och evenemang. För att möjliggöra ett nytt kongresshus behöver detaljplanen ändras.

Ett kongresshus i ett centralt och väl kollektivtrafikanslutet läge skapar stora möjligheter till möten vilket följer Borås Stads vision, Borås 2025 samt överensstämmer väl med en hållbar stadsutveckling.

Kommunstyrelsen är angelägen om att detaljplaneprocessen bedrivs parallellt med Trafikverkets studier för Götalandsbanans framtida sträckning. Val av framtida järnvägskorridor kommer att ske under 2016.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Tom Andersson (MP):

Kommunstyrelsen uppmanar Sambällsbyggnadsnämnden pröva möjligheten att ändra detaljplanen för kvarteret Eolus 6.

§ 466

2009/KS0622 214

Antagande av detaljplan för kvarteret Pallas 1 m.fl.

Detaljplanen möjliggör för en förtätning av kvarteret Pallas 1 m fl med bostäder och centrum användning som handel, hotell och kontor i 20-33 våningar.

Strandpromenaden utmed Viskan breddas och får en brygga. Höghuset kommer att innehålla hotell och/eller kontorsverksamhet i de nedre våningarna och bostäder ovanför. Kvarterets handelsgalleria med parkeringsvåningar ovanför kommer att byggas på med två bostadsvåningar och bli totalt sju våningar. Mot Hallbergsplatsen inryms kontor i våningarna två-fem.

Om höghusdelen byggs med bostäder och hotell såsom planförslaget beskriver krävs inget avsteg från parkeringsnormen. Skulle höghusdelen däremot byggas som hotell i hela byggnaden behövs avsteg från parkeringsnormen med 64 parkeringsplatser. Strikt tillämpning av rådande parkeringsnorm (från 1998) innebär att 64 p-plaster

potentiellt saknas. Med tanke på detaljplanens centrala läge nära tåg- och bussförbindelser och goda gång-, cykelmöjligheter bedöms det föreslagna antalet parkeringsplatser vara tillräckligt.

En förtätning av centrum är viktig för stadens utveckling och Kommunstyrelsen är i grunden positiv till planförslaget som överensstämmer väl med kommunens vision, Borås 2025, då det möjliggör för fler boende i centrum liksom skapar fler potentiella mötesplatser.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Tom Andersson (MP) föreslå Kommunfullmäktige besluta:

Detaljplanen för kvarteret Pallas 1 m fl antas.

Avsteg från parkeringsnormen godkänns.

Vid protokollet

Göran Björklund

Justeras

Ulf Olsson (S)

Annette Carlson (M)

Justeringen tillkännagiven på kommunens anslagstavla den 4 november 2014

Göran Björklund

Bilaga till Kommunstyrelsens protokoll 2014-10-27, § 450

KU 3

ALTERNATIVT BESLUTSFÖRSLAG

Remiss av betänkandet **SOU 2014:49 Våld i nära relationer – en folkhälsofråga**

Borås Stad har beretts tillfälle att yttra sig över ett betänkande som lämnats av regeringens nationella samordnare mot våld i nära relationer. Kommunstyrelsen har som underlag till detta yttrande inhämtat synpunkter från Stadsdelsförvaltningen Väster, som ansvarar för samordningen av frågor som rör Våld i nära relationer.

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

Remissyttrande avges enligt upprättat förslag.

För Moderata Samlingspartiet

För Folkpartiet liberalerna

Annette Carlson

Morgan Hjalmarsson

För Centerpartiet

För Kristdemokraterna

Kerstin Hermansson

Falco Guldenpfennig

REMISSVAR

Yttrande över betänkandet SOU 2014:49 Våld i nära relationer - en folkhälsofråga**Sammanfattning**

Borås Stad har beretts tillfälle att yttra sig över de femtiotal konkreta förslag för ett mer effektivt arbete mot våld i nära relationer som lämnats av regeringens nationella samordnare i betänkandet SOU 2014:49. Nedan följer kommunens synpunkter kring utvalda förslag och bedömningar i sammanfattning.

Kommunerna har en nyckelroll såväl i det strategiska som i det operativa arbetet. Länsstyrelsen bör därför uppdras att genomföra regionalt utvecklingsarbete i samarbete med kommunen, där det finns lokala förutsättningar (*Kapitel 2, förslag 2.1.2*)

Lokala överenskommelser om samverkan som reglerar det operativa brottsofferarbetet bör involvera fler parter än polis och kommun (*Kapitel 3, förslag 3.1.1*)

De parter som ingår i en operativ arbetsgrupp bör organisera sig så att gemensamma individuella handlingsplaner kan tas fram och uppföljningar genomföras. Innan den föreslagna samverkansformen genomförs i större skala bör den prövas och utvärderas i ett antal pilotkommuner (*Kapitel 3, förslag 3.1.2*)

Förändringar rörande lagstadgat skyddat boende och tillståndsplikt bör genomföras först efter att ett långsiktigt organisationsbidrag införts för finansiering av Kvinnojourernas föreningsverksamhet (*Kapitel 3, förslag 3.3*)

Även barn- och elevhälsan bör erbjudas kompetensutveckling om våld i nära relationer genom Skolverket. Den utbildning som ges bör vara anpassad efter respektive professions grundutbildning (*Kapitel 4, förslag 4.2.2*)

Allmänna råd kring inskolningssamtal kan användas för information om bl.a. stöd i föräldrarollen och verksamhetens anmälningsplikt bör utvecklas även för skolans verksamhetsområde (*Kapitel 4, förslag 4.2.3*)

En förstärkning av barnhälsans arbete i riktning mot betänkandets förslag om mobilt team bestående av kompetenser som psykolog, specialpedagog och socionom skulle innebära att barn i förskoleålder fick bättre tillgång till stöd (*Kapitel 4, förslag 4.2.6*)

Utväg Södra Älvsborgs pågående metodutveckling rörande föräldrastöd och våld bör vara av nationellt intresse. Även samverkans- och utvecklingsprojektet mellan BVC, Folk tandvård och socialtjänst kring barn som far illa som drivs av Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer (VKV) bör vara av nationellt intresse. *(Kapitel 4)*

Borås Stad bifaller förslaget om att i första hand ordna annat boende för den våldsutövande parten. Det ska självfallet inte vara så att den som blir utsatt ska behöva lämna hemmet, utan primärt ska den som begår våldshandlingar lämna hemmet. Att annan ordning råder idag är inget skäl för att fortsätta på den vägen. Att flytta våldsutövaren ställer dock andra krav på myndigheterna, som behöver anpassa sina arbetsätt. Kommunerna bör dock fortsätta utveckla arbetet med att erbjuda tillfälligt boende till våldsutsatta *(Kapitel 6, förslag 6.3)*

Det är viktigt att säkra en långsiktig finansiering av framförallt Kvinnojourernas föreningsverksamhet. Utöver statliga organisationsbidrag är fortsatt finansiering genom kommunala föreningsbidrag viktiga. Partnerskapsrelationer mellan det offentliga och de idéburna organisationer bör utvecklas och samverkansmodeller så som t.ex. Idéburet offentligt partnerskap (IOP) bör prövas. *(Kapitel 7, förslag 7.2)*

Frihet från våld i nära relationer bör vara ett tolfte målområde i den nationella folkhälsopolitiken snarare än ett nytt nationellt folkhälsomål. Nya uppdrag för Folkhälsomyndigheten kring området våld i nära relationer behöver samordnas med andra myndigheters uppdrag. *(Kapitel 8, förslag 8.1)*

Det finns skäl att våld i nära relationer ingår som en del i arbetet med alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksfrågor (ANDT). Även om våld i nära relationer inte kan åtgärdas genom insatser mot ANDT kan riktade och samordnade satsningar vara berättigade utifrån att personer med missbruks- och beroendeproblematik har ett svagare samhälleligt skydd och behov av målgruppsanpassat stöd. *(Kapitel 8, förslag 8.2)*

Det är viktigt att staten tar ett ekonomiskt ansvar som motsvarar de faktiska kostnaderna. För ett långsiktigt utvecklingsarbete inom området krävs mer än de tillfälliga utvecklingsmedel som beviljats. *(Kapitel 9, förslag 9.1)*

Yttrandet i sin helhet

Bakgrund

Regeringen beslutade i april 2012 att tillsätta en nationell samordnare mot våld i nära relationer med uppdrag att åstadkomma en kraftsamling för att motverka våld i nära relationer. Till samordnare utsågs Carin Götblad. Resultatet av samordnarens arbete redovisas i betänkandet *Våld i nära relationer – en folkhälsofråga* (SOU 2014:49), som

innehåller ett femtiotal konkreta förslag för ett mer effektivt arbete. Några av betänkandets förslag rör rättsväsende, polismyndighet, hälso- och sjukvård och frivilliga aktörer. Det stora flertalet av betänkandets förslag berör dock kommunernas arbete. Borås Stad har beretts tillfälle att yttra sig över betänkandets förslag. Syftet är främst att regeringen vill ha belyst vilka konsekvenser förslagen kan få om de genomförs.

Ärendet

Ärendet gäller en begäran från Kommunstyrelsen om svar på remiss av betänkandet. Remissyttrandet har sammanställts av Kommungemensam Individ- och familjeomsorg (IFO) inom Stadsdelsförvaltningen Väster. Kommungemensam IFO har i beredningen av ärendet inhämtat underlag från Kommungemensam Skola inom Stadsdelsförvaltningen Norr och från Folkhälsoenheten inom Fritids- och folkhälsoförvaltningen.

I yttrandet fokuseras de förslag där Borås Stad har synpunkter som avviker från betänkandets, helt eller delvis. Yttrandet fokuserar också främst de förslag som rör kommunernas ansvarsområden.

Yttrandet följer betänkandets disposition. I beskrivningen nedan följer en redogörelse för kommunens synpunkter. Redovisningen av synpunkterna följer betänkandets kapitelindelning.

Synpunkter rörande förslag i betänkandets kapitel 2:

Förstå komplexiteten vid våld i nära relationer och pröva nya vägar tillsammans

Förslag 2.1.2 Länsstyrelserna uppdras att i samarbete med polisen bjuda in kommuner, landsting, statliga myndigheter och idéburna organisationer till regionalt utvecklingsarbete som utifrån en helhetssyn tar fram en gemensam handlingsplan för ett tryggt och säkert samhälle fritt från våld i nära relationer

Borås Stad instämmer med betänkandets förslag att Länsstyrelserna bör vara initiativtagare till ett regionalt utvecklingsarbete. Borås Stad instämmer också i att de nationella jämställdhetspolitiska målen utgör en grundläggande plattform för ett långsiktigt arbete mot våld i nära relationer. Kommunen ser det därför som nödvändigt att koppla samman regional och lokal samverkan i frågor som rör mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer med regionala och lokala nätverk för jämställdhetsintegrering. Även nätverk och samverkan för brottsförebyggande arbete och folkhälsoarbete bör involveras i arbetet för ett tryggt och säkert samhälle fritt från våld i nära relationer. Enligt förslaget ska Länsstyrelserna genomföra uppdraget i samarbete med

polisen. Flera kommuner har tillsatt samordnarfunktioner och/eller strategitjänster inom området. Borås Stad vill påminna om kommunens nyckelroll såväl i det strategiska, som det operativa arbetet. Länsstyrelsens uppdrag bör därför genomföras i samarbete med kommunen, där det finns lokala förutsättningar.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har genom arbetet med *Jämställt Västra Götaland – Länsstrategi för jämställdhetsintegrering 2014-2017* påbörjat ett regionalt utvecklingsarbete som på många sätt är i linje med betänkandets förslag. För att regionala målsättningar för utvecklingsarbetet ska bli verklighet bör dessa målsättningar konkretiseras lokalt. I det återstående arbetet med att bryta ned strategin i lokala handlingsplaner bör intryck kunna hämtas från betänkandets exempel från Södertälje där utvecklingsarbetet tagit avstamp i lokal kunskap om de våldsutsattas behov och deras samhällskontakter.

Synpunkter rörande förslag i betänkandets kapitel 3: Underlätta för våldsutsatta genom operativa arbetsgrupper m.m.

Förslag 3.1.1 I de lokala överenskommelserna om samverkan mellan polis och kommun bör de särskilt anges att våld i nära relationer är prioriterat och hur operativa arbetsgrupper ska komma till stånd och arbeta

Borås Stad är positiv till förslaget om att lyfta in våld i nära relationer som ett prioriterat samverkansområde i lokal samverkansöverenskommelse mellan polis och kommun, då detta skulle innebära att området våld i nära relationer får en mer tydlig plats i det lokala brottsförebyggande arbetet. I den lokala överenskommelsen om samverkan mellan polis och kommun bör därför kommunens och polisens åtaganden och åtgärder regleras, på motsvarande sätt som denna typ av överenskommelse idag reglerar gemensamma åtgärder vad gäller nedskräpning, alkohol, narkotika, dopning och organiserad brottslighet.

I Västra Götaland sker en övergripande myndighetssamverkan inom området våld i nära relationer främst inom ramen för Utvägs verksamhet som finns i Göteborgsområdet, Skaraborg och i Södra Älvsborg. I den myndighetssamverkan som sker inom ramen för Utväg är bl.a. hälso- och sjukvården en stark och viktig aktör. Även andra aktörer så som exempelvis Kvinno- och Brottsofferjourerna är centrala parter i det operativa brottsofferarbetet. Borås Stad anser därför att lokala överenskommelser om samverkan som reglerar hur det operativa brottsofferarbetet ska komma till stånd och arbeta bör involvera fler parter än polis och kommun.

Förslag 3.1.2 I varje kommun bör finnas en operativ arbetsgrupp mot våld i nära relationer i vilken olika myndigheter samarbetar och koordinerar sina insatser för barn och vuxna som är, eller riskerar att bli, utsatta för allvarligt våld från närstående. I den operativa arbetsgruppen ska det upprättas individuella handlingsplaner för alla våldsutsatta och våldsutövare som är i behov av det.

Borås Stad bör utifrån sin storlek ha underlag för att skapa en kommunegen operativ arbetsgrupp. Det förefaller dock sannolikt att mindre kommuner kan behöva gå samman och skapa gemensamma operativa arbetsgrupper.

Borås Stad är positiv till att socialtjänsten enligt förslaget är huvudansvarig för det operativa brottsofferarbetet och ansvarig för att dokumentera och följa upp det gemensamma arbetssättet. Socialtjänsten i Borås Stad bedriver ett utvecklingsarbete med inriktning på en specialiserad organisation för brottsoffer, vilket skulle skapa nya möjligheter till utökad samverkan kring det operativa brottsofferstödet. Detta ansvar förutsätter dock att de övriga parter som ingår i en operativ arbetsgrupp också för dokumentation som gör uppföljning möjlig. Här finns i Boråsregionen för närvarande problem genom att hälso- och sjukvården inte dokumenterar de stöd- och behandlingsinsatser som ges till våldsutsatta, våldsutövare och barn inom Utvägs verksamhet. Borås Stad instämmer i nationella samordnarens bedömning att modeller så som Utvägsverksamheterna i Västra Götaland och Koncept Karin i Malmö nu bör vara mogna för att ta ett steg till och organisera sig så att gemensamma individuella handlingsplaner kan tas fram och uppföljningar genomföras.

Operativa arbetsgrupper bör kunna innebära förbättringar främst för de vuxna brottsoffer som idag ofta får ta alltför stort eget ansvar för den mängd av olika samhällskontakter som kan vara aktuella. Innan samverkansformen genomförs i större skala bör den dock prövas och utvärderas i ett antal pilotkommuner, för att utveckla samverkansformerna och värdera effekterna för berörda enskilda och samverkansparterna.

Förslag 3.3 Kommunernas ansvar för att tillhandahålla insatsen skyddat boende för våldsutsatta ska regleras i ett nytt stycke i 5 kap. 11 § socialtjänstlagen.

För verksamheten skyddat boende ska krävas tillstånd i enlighet med 7 kap. 1 § socialtjänstlagen

Borås Stad ställer sig bakom förslaget i betänkandet om en lagstadgat ansvar att tillhandahålla skyddat boende enligt socialtjänstlagen. Den pågående professionaliseringen av insatsen skyddat boende där samhället successivt tar över alltmer ansvar för våldsutsattas stöd och skydd är en utveckling som bedöms gynna den enskilde. En tillståndsprövning av insatsen skyddat boende bedöms bidra till en kvalitetsutveckling av insatsen. Förslagen bedöms också bidra till att våld i nära relationer på ett tydligare sätt än idag skulle utgöra ett verksamhetsområde som andra inom socialtjänsten, vilket vore positivt.

Samtidigt bör beaktas att en tillståndsprovning av skyddade boenden skulle innebära att de Kvinnojourer som idag är de främsta utförarna av skyddat boende, skulle tvingas göra omfattande anpassningar för att kunna konkurrera med andra aktörer på marknaden. Utifrån nuvarande förutsättningar skulle detta kunna innebära att Kvinnojourens verksamhet skulle slås ut i konkurrensen.

Borås Stad ser det som angeläget att värna Kvinnojourernas verksamheter. Det är viktigt att enskilda som vill söka stöd utan att registreras hos myndigheter fortsatt kan få stöd genom den del av Kvinnojourens verksamhet som utgör föreningsverksamhet. Det är också angeläget att värna om Kvinno- och tjejjourernas ställning som ideell och fristående förening, som förutom att tillhandahålla välfärdstjänster också ska kunna vara röstbärare, opinionsbildare och kritiker. Borås Stad menar därför att det är viktigt att genomföra förändringar i enlighet med förslaget först efter att en långsiktig finansiering av Kvinno- och tjejjourer kan garanteras i enlighet med betänkandets förslag i kapitel 7 om att ändra nuvarande bidragsform till ett långsiktigt organisationsbidrag.

Synpunkter rörande förslag och bedömningar i betänkandets kapitel 4: Lyssna på barnen och vidta åtgärder

Förslag 4.2.2 Skolverket uppdras att tillhandahålla kompetensutbildning om våld i nära relationer till lärare och förskollärare

Borås Stad ställer sig positiv till betänkandets förslag och bedömningar. Då barn- och elevhälsans personal är centrala resurser vad gäller att upptäcka och samtala med barn som lever med våld, anser Borås Stad att även barn- och elevhälsan bör erbjuda kompetensutveckling i enlighet med förslaget. Den utbildning som ges bör vara anpassad efter respektive professions grundutbildning.

Förslag 4.2.3 Skolverket ska ta fram allmänna råd kring hur inskolningssamtal vid förskolan kan användas för att ge information om vart man kan vända sig för att få råd och stöd i sin föräldraroll, om förskolans eget förebyggande stödarbete, om barns grundläggande rättigheter och om förskolepersonalens plikt att orosanmäla till socialtjänsten

Borås Stad ställer sig positiv till betänkandets förslag och anser att allmänna råd för inskolningssamtal i enlighet med förslaget även bör utvecklas för skolans verksamhetsområde.

Förslag 4.2.6 Mobila team bör erbjuda riktat stöd till barn i förskoleålder. De mobila teamen bör vara ett stöd för förskolepersonal, föräldrar och barn. Arbetet med barn och föräldrar bör i första hand bedrivas på barnets förskola

Betänkandets förslag om mobila team bestående av kompetenser så som psykolog, specialpedagog och socionom som handleder i sammanhang där barn och föräldrar känner sig trygga borde kunna öka möjligheterna för fler att nå av stöd. Genom barnhälsans verksamhet finns detta stöd redan delvis att tillgå i Borås Stad. Om

barnhälsans pågående arbete skulle förstärkas i riktning mot förslaget och samverkansformerna med t.ex. barnvårdscentraler och familjecentraler skulle stärkas ytterligare, skulle barn i förskoleålder få bättre tillgång till stöd, så som barn i skolans verksamhet idag har tillgång till stöd genom elevhälsan.

Övriga synpunkter rörande bedömningar i kapitel 4

Borås Stad instämmer med det som konstateras i betänkandet, att det våldsförebyggande arbetet inte lyfts fram tillräckligt mycket i arbetet med föräldrastödjande insatser. Metodutveckling rörande föräldrastöd och våld bör vara av särskilt intresse. Här vill Borås Stad lyfta fram Utväg Södra Älvsborgs arbete i det pågående projektet kring föräldraskap och våld. Metoden som utvärderas parallellt som den införs av FoU Sjuhärad Valfärd med stöd av Brottsoffermyndigheten, bör vara av nationellt intresse.

Borås Stad instämmer också i nationella samordnarens bedömning att det bör finnas möjligheter att inom ramen för barnvårdscentraler och familjecentraler arbeta mer riktat mot barn som riskerar att utsättas direkt för eller uppleva våld mellan föräldrar. Borås Stad ingår i ett samverkans- och utvecklingsprojekt mellan BVC, folktandvård och socialtjänst som drivs av Västra Götalands kompetenscentrum mot våld i nära relationer (VKV) kring tidig upptäckt av utvecklad samverkan kring barn som far illa. Familjecentraler i Borås Stad ingår i projektet. Bedömningen är att staden utifrån denna särskilda satsning har kommit en bit på vägen kring att hitta former för samverkan kring tidig upptäckt och tidiga insatser. Även erfarenheter och utvärdering av detta projekt, det sk. Christina-projektet, bör vara av nationellt intresse.

Borås Stad anser att nationella samordnarens bedömning om att socialtjänsten regelbundet bör närvara för att informera om sitt arbete vid föräldramöten vore en realistisk användning av samhällets gemensamma resurser. Däremot bör etablerade samverkansstrukturer förstärkas och frågor om våld bör vara tydligt prioriterade. De strukturer för samverkan som finns i Borås Stad påminner till viss del om de konsultationsteam i Tyresö kommun som lyfts som ett gott exempel i betänkandet.

Synpunkter rörande förslag i betänkandets kapitel 6: Sätt fokus på våldsutövaren

Förslag 6.3 Kommunerna bör erbjuda tillfälligt boende i första hand till våldsutövare, när personer inte längre kan bo tillsammans
---

Förslaget om att erbjuda tillfälligt boende i första hand till våldsutövare är i grunden positivt, då detta skulle innebära att våldsutsatta och eventuella barn kan bo kvar och behålla sociala kontakter och invand miljö, förutsatt att risken bedöms liten att våldsutövaren ska fortsätta utöva våld.

I Borås, liksom i det stora flertalet av landets kommuner, är antalet våldsutsatta kvinnor som avvisas från Kvinnojourer fler än antalet kvinnor som kan tas emot. I takt med att bostadsbristen blir alltmer akut i landets kommuner blir tiden i skyddat boende ofta längre än vad skyddsbehovet påkallar, då permanenta boendelösningar är svåra att finna.

Då en mer vanligt förekommande situation är att våldsutsatta inte kan bo kvar i en tidigare gemensam bostad på grund av hotbilden och bostadsbristen påverkar våldsutsattas möjligheter att komma vidare från skyddat boende, är Borås Stads bedömning att kommunerna i första hand bör erbjuda tillfälligt boende och hjälp att anskaffa permanent boende till våldsutsatta. I den mån det bedöms framkomligt bör försök göras med att erbjuda våldsutövare tillfälligt boende. Detta bör dock villkoras med att den som utövat våld tar emot stöd och behandling för att förändra sitt beteende.

Synpunkter rörande förslag i betänkandets kapitel 7: Ge bättre förutsättningar för idéburet arbete

Förslag 7.2 Det statliga stödet till kvinnojourer och andra idéburna organisationer som arbetar mot våld i nära relationer ska stärkas genom att ändra nuvarande bidragsform till ett långsiktigt organisationsbidrag.

Borås Stad invänder mot betänkandets påstående att Kvinnojourer, brottsofferjourer och andra ideella organisationers verksamheter sedan en lång tid är ett betydelsefullt komplement till kommunernas ansvar för stöd till våldsutsatta. Snarare är det de ideella organisationerna som under många års tid utgjort basen i det brottsofferstödande arbetet. Kommunerna har kommit en bit på väg i att utveckla brottsofferstödande insatser, men ideella aktörer utgör alltjämt de stora välfärdsproducenterna inom området. Som nationella samordnaren konstaterar är de ideella verksamheterna i många kommuner det enda alternativet för dem som söker stöd och skydd från våld i nära relationer.

Borås Stad är positiv till en stärkt professionalisering och ett ökat samhällsansvar vid utförandet av välfärdstjänster inom området våld i nära relationer. Borås Stad anser dock att det är viktigt att värna om Kvinno- och tjejjourernas ställning som ideell och fristående förening, som förutom att tillhandahålla välfärdstjänster också ska kunna vara röstbärare, opinionsbildare och kritiker. Borås Stad är därför positiv till att ändra nuvarande bidragsformer riktade till Kvinnojourer och andra idéburna organisationer till ett långsiktigt, statligt organisationsbidrag. Utöver detta ser Borås Stad det som angeläget att kommunerna fortsatt stöttar den lokala Kvinnojouren med föreningsbidrag. Borås Stad tilltalas också av att utveckla partnerskapsrelationer mellan idéburna organisationer och det offentliga och menar att samverkansmodeller, så som t.ex. Idéburet offentligt partnerskap (IOP), som betonar partnerskap och samverkan för att nå gemensamma mål och tillgodose gemensamma intressen (social trygghet, minskat våld, ökat barnperspektiv etc.) bör prövas i högre utsträckning än idag.

Synpunkter rörande förslag i betänkandets kapitel 8: Förtydliga den nationella strukturen för koordinering och uppföljning

Förslag 8.1 Frihet från våld i nära relationer ska vara ett nationellt folkhälsomål

Borås Stad ställer sig bakom betänkandets inriktning om att våld i nära relationer ska betraktas som en folkhälsofråga och att arbetet med att motverka våld i nära relationer ska ingå i den nationella folkhälsopolitiken. Att definiera våld i nära relationer som en folkhälsofråga tydliggör att inte enbart insatser så som socialtjänst, hälso- och sjukvård och rättsväsendet är viktiga i arbetet mot våld, utan att samhället som helhet har ett ansvar för att motverka våld. Detta gäller inte minst det främjande och förebyggande arbetet. Att definiera frihet från våld i nära relationer som folkhälsofråga nationellt skulle också innebära att området våld i nära relationer får en mer tydlig plats i det lokala folkhälsoarbetet, vilket Borås Stad välkomnar.

Borås Stad påminner dock om att den nationella folkhälsopolitiken har *ett* folkhälsomål och elva målområden. Ett mål om frihet från våld, parallellt med det övergripande folkhälsomålet; ” *att skapa sambälliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen*” kan leda till en oönskad perspektivförskjutning, där fokus flyttas från att på ett generellt plan minska de skillnader i hälsa som beror på olika livsvillkor. Borås Stad menar därför att frihet från våld i nära relationer ska vara ett tolfte *målområde* i den nationella folkhälsopolitiken som ges lika stor tyngd som övriga målområden, snarare än ett nytt nationellt folkhälsomål.

Nuvarande folkhälsoområden spänner över flera nivåer och politikområden. Borås Stad instämmer i betänkandets konstaterande att ett angreppsätt som spänner över flera nivåer och politikområden också måste gälla ett framgångsrikt arbete mot våld i nära relationer, såväl nationellt som regionalt och lokalt. Nya uppdrag för Folkhälsomyndigheten kring området våld i nära relationer behöver naturligtvis samordnas med uppdrag som utförs av andra myndigheter, så som t.ex. Socialstyrelsen och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Förslag 8.2 Arbetet mot våld i nära relationer ska ingå som en del av arbetet med alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksfrågor (ANDT).

I den nyligen presenterade årsrapporten *Folkhälsan i Sverige 2014* redovisas befolkningens hälsoutveckling och vilka grupper som särskilt behöver uppmärksammas. Trots en i huvudsak positiv utveckling för de flesta ökar hälsoskillnaderna i samhället. Bland annat framkommer att de som utsatts för allvarligt sexuellt våld i betydligt högre utsträckning än andra uppger symptom på depression, riskbruk av alkohol och självskadebeteende.

Andra studier som t.ex. Carin Holmbergs, *Mäns våld mot missbrukande kvinnor: ett kvinnofridsbrott bland andra* (2005), har påvisat att kvinnor i missbruk befinner sig i en särskilt utsatt situation i samhället och att våld är ett vanligt inslag i dessa kvinnors vardag. Kvinnorna möts inte sällan av oförståelse och okunskap och utsätts ibland för kränkningar och våld av de samhällsinstanter som ska ge dem stöd och hjälp.

Mot bakgrund av detta och det som anförs i betänkandet instämmer Borås Stad i nationella samordnarens uppfattning om att det finns skäl till att föra in arbetet mot våld i nära relationer som en del av arbetet med alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksfrågor. Samtidigt är det viktigt att påtala att våld i nära relationer inte kan åtgärdas genom insatser mot ANDT. Särskilt riktade satsningar kan dock vara berättigade utifrån att personer med missbruks- och beroendeproblematik har ett svagare samhälleligt skydd än andra grupper i samhället och ett stort behov av målgruppsanpassat stöd.

Synpunkter rörande förslag i betänkandets kapitel 9: Effektivisera och förebygg på alla nivåer

Förslag 9.1 Ekonomistyrningsverket ska analysera den samhällsekonomiska effektiviteten för området våld i nära relationer i regionalt begränsade försöksverksamheter i samarbete med berörda länsstyrelser

Borås Stad ställer sig bakom det stora flertalet av betänkandets förslag och menar att förslagen, om de genomförs, skulle innebära en välbehövlig ambitionshöjning av arbetet mot våld i nära relationer. Nationella samordnaren bedömer att förslagen på kort sikt innebär ökade kostnader för bland annat kommunerna, men att resurser kommer frigöras inom befintliga ramar då arbetet utvecklas i samarbete mellan myndigheter utvecklas.

Det förefaller troligt att ett mer effektivt arbete mot våld i nära relationer på lång sikt kan minska samhällskostnaderna mot våld i nära relationer. Dock framstår det som troligt att ett intensifierat arbete mot våld i nära relationer innebär att fler utsatta nås av samhällets stöd, vilket leder till ökade kostnader för de myndigheter som erbjuder stöd. De ekonomiska konsekvenserna av förslagen ska inte underskattas. Om utredningens förslag genomförs kan betydande resursförstärkningar komma att krävas. Det är viktigt att staten tar ett ekonomiskt ansvar som motsvarar de faktiska kostnaderna.

Det statliga stöd som erbjudits kommunerna har under de senaste åren skett främst genom tillfälliga utvecklingsmedel som beviljats med ett år i taget. Borås Stad bedömer att finansieringsformen har påverkat det långsiktiga utvecklingsarbetet inom området negativt. Tillfälliga utvecklingsmedel kan vara bra för att utveckla och testa nya metoder, men är inte tillräckliga för att landets kommuner ska kunna göra långsiktiga investeringar i att ta ansvar för våldet.